

UTSJOEN⁺ SEURAKUNTA

Toimintakertomus 2024

Sisällys

I	Yleistä	2
	Utsjoen seurakunnan missio, visio ja strategia	2
	Työyhteisö, johtajuus ja luottamushenkilöiden toiminta	2
	Utsjoen seurakunnan painopistealueet vuonna 2024.....	3
	Hiilineutraali kirkko 2030-strategia ja ympäristöasiat.....	3
	Seurakunnan toimintaan suunnitellut muutokset.....	3
	Utsjoen seurakuntaneuvosto	4
	Seurakunnan jäsenet.....	4
II	Seurakunnallinen toiminta	6
	Talousarvion toteuma	6
	Jumalanpalveluselämä (201)	7
	Hautaan siunaaminen (202)	8
	Muut kirkolliset toimitukset (203).....	9
	Muut seurakuntatilaisuudet (205).....	10
	Tiedotus ja viestintä (210)	12
	Musiikki (220).....	13
	Diakonia (241).....	14
	Sielunhoito (255)	16
	Lähetys (260).....	16
	Varhaiskasvatus (231)	17
	Nuorisotyö (236).....	19
	Rippikoulu (235)	22

I Yleistä

Utsjoen seurakunnan missio, visio ja strategia

Utsjoen seurakunnan tehtävänä on toteuttaa kirkon tehtävää paikallisesti, pitää yllä uskoa, toivoa ja rakkautta Utsjoella. Nämä konkretisoituvat jumalanpalveluksissa, kirkollisissa toimituksissa ja kristillisessä kasvatuksessa sekä diakoniatyössä ja seurakuntalaisten arjessa. Seurakunta toimii sekä suomen että saamen kielellä ja tukee molempien kulttuurien rinnakkaiseloja. Suunnitteleme ja ideoimme uusia tapoja toimia sekä pyrimme lisäämään yhteisöllisyyttä. Teemme yhteistyötä kaikkien niiden toimijoiden kanssa, jotka voivat sitoutua arvoihimme.

Utsjoen seurakunnassa toimitettiin piispantarkastus 21.4.2024. Piispa Jukka Keskitalo seurueineen tarkasti seurakunnan kiinteistöt, hallinnon ja talouden, tapasi työntekijät ja luottamustoimen sekä teki koulu- ja yritysvierailun. Lisäksi piispa vihki Karigasniemen uuden palvelukodin avustajineen.

Kirkkoherran virkaan haettiin vakituista viranhaltijaa, mutta kahdella hakukerralla hakijoita ei tullut, joten tuomiokapituli päätti jättää viran vuoden ajaksi auki julistamatta. Anu Sorjonen hoiti virkaa virkaatekevänä vuoden alusta elokuun loppuun, jonka jälkeen viranhoitoa jatkoi rovasti Eija Seppä.

Nuorgamin rukoushuone myytiin kesällä 2024. Rukoushuoneesta luopumisen jälkeen löytyi tila jumalanpalvelusten ja kerhojen pitämiseksi Nuorgamin uudesta koulusta.

Saamenkielentaitoisten työntekijöiden saaminen on pysyvä haaste ja siihen tarvitaan myös kokonaiskirkollisia resursseja (kielikoulutus).

Työyhteisö, johtajuus ja luottamushenkilöiden toiminta

Seurakunnassa on kuluvan vuonna ollut viisi varsinaista työntekijää: vt. kirkkoherra Anu Sorjonen 1.1-31.8.2024 sekä Eija Seppä 1.9.2024- nuorisotyönohjaaja Ville Orjala, diakoniatyöntekijä Riikkaliisa Joentausta, suntio (25

%) Urho Ylisirkka sekä suntio-kanttori (65% + 20% = 85%) Oiva Saukkonen 31.12.2024 saakka. Suntio Juha Reinola on työvapaalla vuoteen 2027 saakka.

Utsjoen seurakunnan painopistealueet vuonna 2024

Seurakunnan painopistealueet vuonna 2024 olivat seurakuntalaisten osallistaminen ja seurakuntalaisten toiveiden ja tarpeiden tunnistaminen ja toteuttaminen. Pyrimme kääntämään seurakunnan jäsenmäärän nousuun. Jäsenmäärän kasvu hidastui edellisvuodesta, mutta nousuun jäsenmäärä ei vielä lähtenyt. Kirkkoon liittymisissä tai kirkosta eroamisissa ei tapahtunut mainittavaa muutosta edellisvuodesta.

Utsjoen seurakunnan koko taloussuunnitelmakauden 2024–2026 painopisteenä on kirkon tehtävän toteuttaminen entistä kestävämmällä tavalla. Tavoitteenamme on kiinteistöstrategiassa todettujen toimenpiteiden toteuttaminen yhtenä askeleena kohti hiilineutraaliutta.

Hiilineutraali kirkko 2030-strategia ja ympäristöasiat

Kirkon tavoitteena on olla toiminnassaan hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Kirkon seurakuntien tarpeisiin räätälöity ympäristöjärjestelmä Kirkon Ympäristödiplomi on työkalu, jonka avulla toteutetaan Kirkon energia- ja ilmastostrategian tavoitteita. Kirkon tavoitteena on, että kaikilla seurakunnilla on ympäristödiplomi vuoteen 2025 mennessä.

Vuoden 2024 aikana käynnistettiin ympäristödiplomityö, mutta merkittäviä konkreettisia toimia ei vielä tehty. Utsjoen seurakunta on sitoutunut ilmastyöhön ja tavoitteena on ympäristödiplomi vuonna 2025.

Seurakunnan toimintaan suunnitellut muutokset

Utsjoen seurakunnan toimintaan ei ole suunnitteilla suuria muutoksia lähiaikoina. Yhteistyötä Inarin seurakunnan kanssa tehdään jo nykyisin, mutta pyritään tiivistämään entisestään. Seurakunnan toimintatiloihin on odotettavissa muutoksia keskipitkällä aikavälillä, sillä nykyisen seurakuntatalon korjausvelka

on kasvanut eikä sen peruskorjaaminen ole taloudellisesti realistinen vaihtoehto.

Utsjoen seurakuntaneuvosto on linjannut, että jos pitää luopua joko seurakuntatalosta tai pappilasta, niin luovutaan seurakuntatalosta. Piispantarkastuksen loppuraportissa todetaan, ettei seurakuntatalosta voida luopua ennen kuin on löydetty ratkaisu, mihin sijoittuvat seurakuntatalolla olevat toiminnot (mm. lapsi- ja nuorisotyö, diakoniatyö, avoimet ateriat ja muistotilaisuudet).

Utsjoen seurakuntaneuvosto

Utsjoen seurakuntaneuvosto on keskusteleva ja asioihin paneutunut. Erityisesti talouden osalta Utsjoen seurakunnankin asioista päätetään Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän yhteisessä kirkkoneuvostossa ja yhteisessä kirkkovaltuustossa.

Seurakuntaneuvoston kokouksia on kuluvana vuonna 2024 pidetty neljä kertaa, kokouspykälää kertyi 46 §.

Seurakuntaneuvoston jäsenet

- Guttorm, Väinö
- Halonen, Tarja
- Harjunen, Maarit-Sofia
- Koutonen, Iivari
- Länsman, Nilla-Pekka
- Nousuniemi, Jouni Esa
- Vuolab, Marketta
- Waltari, Ursula

sekä varajäsen Guttorm Kirsti

Kirkkoherra on toiminut puheenjohtajana ja kokouksen sihteerinä.

Seurakunnan jäsenet

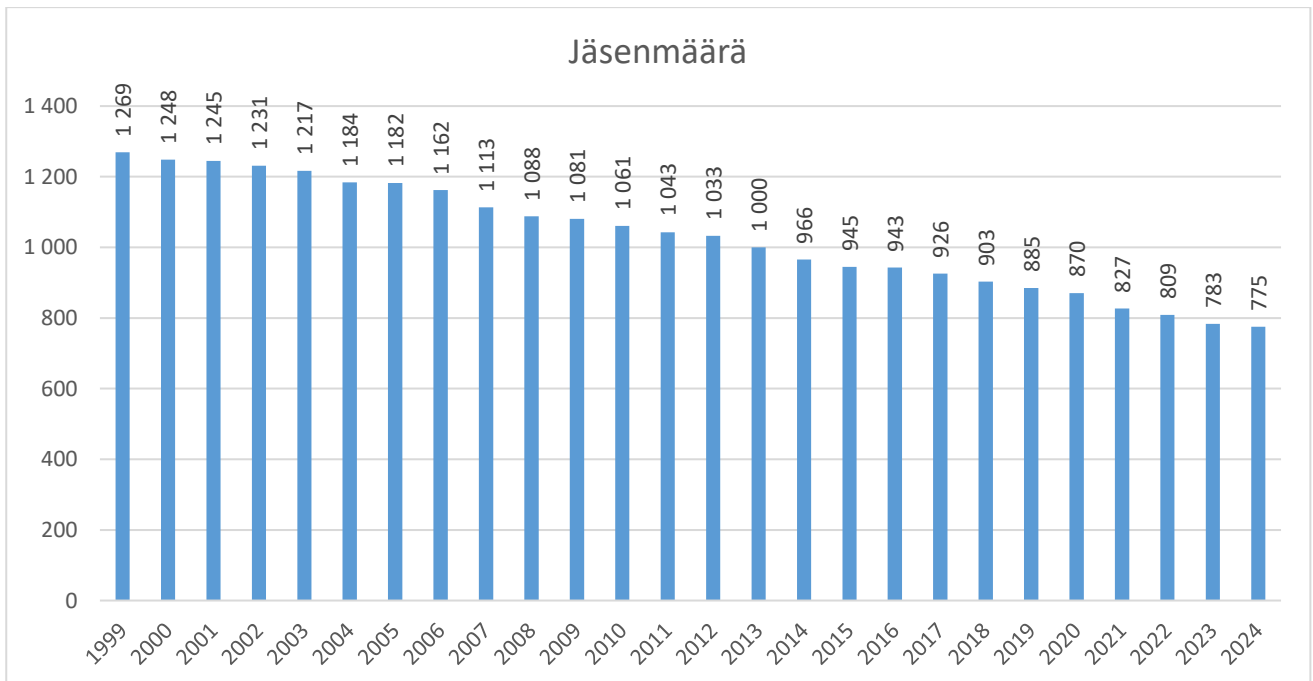
Utsjoen seurakuntaan kuului vuoden 2024 päättyessä 775 jäsentä. Seurakunnan jäsenmäärä väheni edellisvuodesta kahdeksalla henkilöllä. Jäsenmäärän lasku oli edellisvuosia hitaampaa muun muassa matalan kuolleisuuden ansiosta

ja muuttoliikkeen käännyttyä positiiviseksi ensi kerran sitten vuoden 2020.

Kirkkoonkuuluvuus laski hieman ja oli 68,2% (2023: 68,6%).

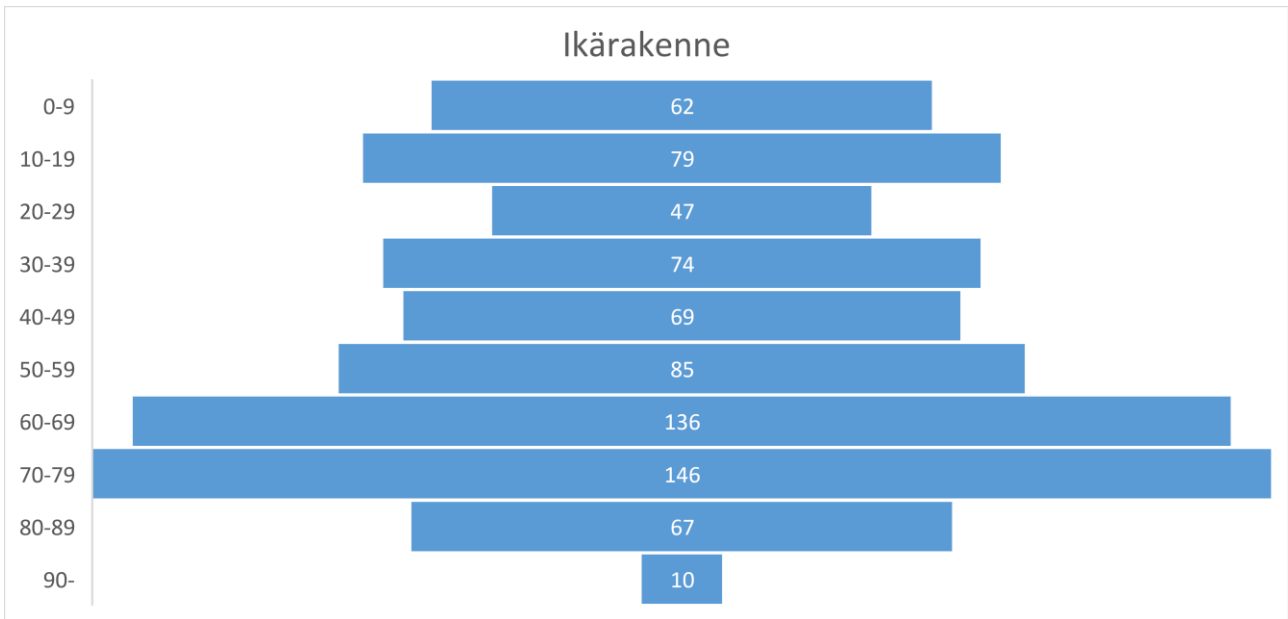
	2020	2021	2022	2023	2024
Jäsenmäärä	870	827	809	783	775
Kastetut	4	5	5	3	5
Kastetut + 0-v. liittyneet	4	5	5	3	5
Liittyneet	2	1	9	4	4
Kuolleet	19	13	14	18	12
Eronneet	16	10	15	7	8
Muuttoliike	14	-26	-3	-8	3
Muutot seurakuntaan	73	53	52	50	72
Muutot seurakunnasta	59	79	55	58	69
Rippikoululaiset	12	12	10	13	6
Avioliitot	3	3	3	3	2
Kirkolliset vihkimiset	2	3	2	2	0

Jäsenmäärän kehitys

Seurakunnan jäsenmäärä on pudonnut vuosituhannen vaihteesta 494 henkilöllä eli 39 %. Jäsenennuste povaa laskun jatkuvan ja jäsenmäärän olevan viiden vuoden kuluttua 667 ja vuonna 2040 511.

Jäsenistön ikärakenne

Seurakunnan suurin ikäryhmä ovat 70-79-vuotiaat.

II Seurakunnallinen toiminta

Talousarvion toteuma

	Toteuma 2023	TA yhteensä 2024	Toteuma 2024	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	188 288,62	150 800,00	184 560,51	-33 760,51	122,4
Korvaukset	166 448,10	145 000,00	159 427,32	-14 427,32	109,9
Myyntituotot	4 938,75	3 000,00	4 296,55	-1 296,55	143,2
Maksutuotot	4 987,24	2 800,00	3 473,02	-673,02	124,0
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	1 627,75		413,62	-413,62	
Tuet ja avustukset	10 286,78		13 950,00	-13 950,00	
Muut toimintatuotot			3 000,00	-3 000,00	
Toimintakulut	-270 828,07	-286 745,00	-309 507,31	22 762,31	107,9
Henkilöstökulut	-191 912,30	-215 230,00	-222 119,35	6 889,35	103,2
Palkat ja palkkiot	-155 054,22	-174 700,00	-185 846,54	11 146,54	106,4
Henkilösivukulut	-36 858,08	-40 530,00	-37 552,41	-2 977,59	92,7
Henkilökulujen oikaisuerät			1 279,60	-1 279,60	
Palvelujen ostot	-38 312,08	-43 260,00	-51 726,93	8 466,93	119,6
Vuokrakulut	-2 999,86	-4 100,00	-1 673,58	-2 426,42	40,8
Aineet ja tarvikkeet	-26 063,37	-18 350,00	-25 062,06	6 712,06	136,6
Ostot tilikauden aikana	-26 063,37	-18 350,00	-25 062,06	6 712,06	136,6
Annetut avustukset	-11 084,54	-5 600,00	-8 463,69	2 863,69	151,1
Muut toimintakulut	-455,92	-205,00	-461,70	256,70	225,2
TOIMINTAKATE	-82 539,45	-135 945,00	-124 946,80	-10 998,20	91,9

Utsjoen seurakunnan toimintatuotot pysyivät lähes edellisvuoden tasolla ja ylittivät talousarviossa arvioidun 22,4 %:lla. Toimintakulut kasvoivat 14,3 % vertailukaudesta 2023. Tuottojen ylitys oli selvästi kuluylitystä suurempi, joten seurakunnan toimintakatteen toteuma jäi noin 11.000€ alle arvioidun ja oli 91,9%.

Jumalanpalveluselämä (201)

Jumalanpalvelustyön tehtävänä on seurakuntalaisten palveleminen Jumalan sanalla ja sakramenteilla. Vuoden aikana pidettiin messuja 42 (osallistujia keskimäärin 26/jumalanpalvelus), sanajumalanpalveluksia 19 (osallistujia keskimäärin 19/jumalanpalvelus) ja viikkomessuja 1 (osallistujia 12). Tilastoissa täytyy huomioda se, ettei kaikkia tapahtumia ole tilastoitu tai ne ovat puutteelliset. Osallistujien määrä jumalanpalveluksissa kertoo seurakuntalaisten sitoutumisesta ja halusta tulla yhteiseen messuun tai sanajumalanpalvelukseen. Osallistujamääriltään vähäisimmät jumalanpalvelukset sijoittuvat joulun jälkeen. Joulun aikaan on useita peräkkäisiä jumalanpalveluksia, mikä vaikuttaa jumalanpalvelusosallistumisiin. Toisinaan taas keli- ja sääolosuhteet vähentävät kävijöitä.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Jumalanpalveluksia vietetään kaikilla kolmella kylällä Utsjoella, Nuorgamissa ja Karigasniemellä. Lisäksi jumalanpalveluksia vietetään Nuvvuksen rukoushuoneella muutaman kerran vuodessa. Hoitolaitoksissa vietetään hartaushetkiä ja ehtoollishartauksia säännöllisesti joka toinen viikko, joista kerran kuukaudessa hartaus on Ehtoollishartaus. Jumalanpalveluksissa ja hartauksissa käytetään suomen ja saamen kieltä, mutta messu voidaan toteuttaa myös kokonaan suomen tai kokonaan pohjoissaamen kielellä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen

1. Jumalanpalveluksiin osallistuminen mahdollistetaan säännöllisesti myös niille, jotka ovat estyneet tulemasta paikalle.	Kaikki jumalanpalvelukset, joihin on saatu kanttori tai muusikko, striimataan Facebook-livessä.	Sekä kanttorin osallisuus että striimaus ovat toteutuneet. Toisinaan nettiyhteydet ovat olleet huonot, jolloin striimausta ei ole voitu toteuttaa.
2. Seurakuntalaisia rohkaistaan osallistumaan jumalanpalveluksen suunnitteluun ja toteutukseen.	Jumalanpalvelukset toteutetaan rippikoulun ja lastenleirien sekä isokoulutuksen aikana yhdessä lasten ja nuorten kanssa.	Toteutunut
3. Ympäristöteema kuuluu ja näkyy seurakunnan jumalanpalveluselämissä.	Jokaisella kylällä toteutetaan yksi messu ulkona luonnossa.	Toteutunut Utsjoella ja Nuorgamissa

Hautaan siunaaminen (202)

Hautaan siunaaminen on seurakunnallista toimintaa eikä tehtäväalue näin ollen kuulu pääluokkaan hautaustoimi, jonne muut hautaamisesta aiheutuvat kulut ja tuotot kirjataan.

Hautaan siunaamisen kuluja ovat papin ja kanttorin palkat sivukuluineen siunaus- ja muistotilaisuuksiin osallistumisesta etukäteisvalmisteluineen sekä sisäiset vuokratulot ja sisäiset palvelukulut muistotilaisuuksien järjestämisestä.

Vuoden aikana kasteita oli viisi, vihkimisiä kolme ja hautaan siunaamisia 12. Korona-ajan vaikutus (luultavasti) on muuttanut perhejuhliin osallistujia. Enevässä määrin esimerkiksi siunauksen jälkeiset muistotilaisuudet pidetään lä-

heisten tai kutsuttujen kesken. Utsjoella muistotilaisuudet on järjestetty seurakuntatalolla, mutta myös kunnan matkailuyrityksissä. Utsjoen seurakunnassa ei ole emäntää, jolloin tarjoilusta muistotilaisuuksissa ovat vastanneet omaisten ystävät.

Keskeiset painopistealueet seurantakaudella:

Hautaan siunaamiset toteutetaan omaisten toiveita kuunnellen. Siunaustilaisuudessa käytetään mahdollisuuksien mukaan omaisten toivomaa kieltä. Jokaiseen siunaustilaisuuteen pyritään saamaan kanttori tai muusikko.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Siunaustilaisuudet toteutetaan ihmisten toiveita kuunnellen.	Jokaisessa siunaustilaisuudessa on mukana kanttori, mikäli omaiset niin toivovat.	Toteutunut Vuoden aikana kanttorin tehtäviä ovat hoitaneet Oiva Saukkonen ja Samuel Ekko

Kanttorin saaminen on toisinaan haasteellista, mutta kuluvan vuoden onnena oli saada Utsjoen lukioon kaksi musiikki- ja laulutaitoista nuorta miestä, jotka hoitivat erinomaisesti jumalanpalvelus- ja toimitusmusiikin. Erityisen haasteellisia ovat äkilliset sairaustapaukset.

Muut kirkolliset toimitukset (203)

Muita kirkollisia toimituksia ovat kasteet, konfirmaatiot ja vihkimiset etukäteisvalmisteluineen.

Keskeiset painopistealueet seurantakaudella:

Seurakuntalaiset kohdataan kiireettä ja toimituskeskusteluihin varataan riittävästi aikaa. Toimituskeskustelut toteutetaan seurakuntalaisten toivomassa paikassa. Toimituskeskusteluja on pidetty omaisten kotona tai laitoksissa. Keskusteluissa on ollut mukana kaksi tai useampi omainen. Seurakuntalaisten toiveita kuullaan kaikissa juhlien järjestelyissä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Seurakuntalainen on tyytyväinen kirkollisessa toimituksessa seurakunnalta saamaansa palveluun.	Seurakuntalaisilta toimitusten jälkeen pyydettyt palautteet ovat positiivisia	Suullisen palautteen saaminen on tärkeää. Saatu palaute on ollut positiivista.

Muut seurakuntatilaisuudet (205)

Muita seurakuntatilaisuuksia Utsjoen seurakunnassa ovat esimerkiksi talkoot, seurat, juhlat, myyjäiset, käsityöpiirit, kodeissa ja seurakunnan tiloissa koontuvat piirit, pyhiinvaellukset, hautausmaahartaudet, saunaillat, retriitit ja rukoushetket.

Keskeiset painopistealueet seurantakaudella:

Seurakunnassa pyritään lisäämään yhteisöllisyyden kokemusta, niin että jokainen voi kokea olevansa tervetullut seurakunnan tilaisuuteen. Talkoita pyritään toteuttamaan joka kylällä ja kaikilla hautausmailla.

Ne tahot, jotka järjestävät seuroja, ovat tervetulleita seurakunnan tiloihin. Seurakunnan tiloissa edellytetään kirkon järjestyksen noudattamista. Herätysliikkeistä Vanhoillislestadiolaiset ja Esikoislestadiolaiset ovat pitäneet seuroja Nuvvuksen rukoushuoneella ja Utsjoen seurakuntatalolla. Seurakunta tekee

yhteistyötä kaikkien niiden tahojen kanssa, jotka jakavat seurakunnan arvot. Seurakunta pyrkii itse aktiivisesti yhteistyöhön paikallisten toimijoiden kanssa. Toimintaa pyritään järjestämään tasapuolisesti kaikilla kylillä. Erityinen yhteistyökumppani seurakunnan diakoniatyön kanssa on ollut SámiSoster ry ja sen toimihenkilö Merja Pieski.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Seurakunta järjestää tapahtumia, joihin on matala kynnyks ja seurakuntalaisten osaamista ja panostusta arvostetaan.	Joka kylällä järjestetään vähintään yhden talkoot.	Toteutunut talkoot kaikilla kolmella hautausmaalla keväisin
2. Seurakunta pyrkii aktiivisesti yhteistyöhön Norjan seurakuntien kanssa.	Seurakunta järjestää vähintään kaksi yhteistä tapahtumaa sekä Karasjoen että Tanan seurakunnan kanssa.	Toteutunut Karigasniemessä kauneimmat joululaulut yhdessä Norjan suomalais-seurakuntalaisten kanssa. Karasjoelta tuli suomen-saamen ja norjan kielisiä vieraita.
3. Seurakunta pyrkii lisäämään yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja eri ikäpolvien kohtaamista.	Joka kylällä järjestetään vähintään yksi kaikkia ikäryhmiä tavoittava seurakuntatapahtuma.	Vanhustenviikolla järjestettiin tapahtumia ja samoin joulujuhla ikäihmisille joka kylässä.

Tiedotus ja viestintä (210)

Viestinnän tehtävä on vahvistaa Utsjoen seurakunnan kristillistä, positiivista yhteisökuvaa. Puhumme uskosta ymmärrettävästi. Viestinnässä pyritään tehokkuuteen, avoimuuteen ja kattavuuteen sekä seurakuntalaisten toiminnan korostamiseen. Viestinnässä kerrotaan seurakunnan ydinviestistä, kuvataan toteutuneita tapahtumia ja tiedotetaan tulevista tapahtumista. Viestimme sekä suomeksi että saameksi.

Keskeiset painopistealueet seurantakaudella:

Seurakunta viestii seuraavilla kanavilla:

Inarilainen lehteen jokainen seurakunnan työntekijä kirjoittaa hartaustekstejä mahdollisuuksien mukaan. Seurakunnan toiminnasta ja kuulumisista kirjoitetaan aktiivisesti itse Inarilainen-paikallislehteen valokuvien kanssa. Seurakunta jakaa koteihin tiedotteen neljä kertaa vuodessa: Kevättalvi, kesä, syksy ja jouluku. Seurakunta päivittää aktiivisesti Facebook- ja Instagram-tilejä. Myös seurakunnan nettisivuja päivitetään säännöllisesti. Kirkolliset ilmoitukset julkaistaan Inarilainen-lehdessä. Eri kylien ilmoitustauluja käytetään tiedotukseen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa lisätään.	Instagram-tilin päivitykset kolminkertaistetaan. Facebook-päivityksiin lisätään vuorovaikutusta.	Toteutunut
2. Seurakuntaan muuttaneet tavoitetaan tervetulo- ja kotitervetulo- ja kirjellä ja	Jokainen muuttanut saa tervetulo- ja kotitervetulo- ja kirjellä ja	Toteutunut

toiveiden mukaan myös kotikäynnillä.		
---	--	--

Musiikki (220)

Seurakunnan musiikkitoiminnan tavoitteena on, että monenlaista musiikkia olisi seurakunnassa tarjolla. Seurakuntalaisia rohkaistaan toimimaan vapaaehtoistehtävissä. Samoin seurakunnan alueella vierailevia muusikkoja rohkaistaan ottamaan yhteyttä seurakuntaan ja palvelemaan yhteisissä tapahtumissa.

Seurakunnassa suhtaudutaan avoimesti monenlaiseen yhteistyöhön konserttien ja musiikkitapahtumien järjestämisessä. Seurakunta ei maksa palkkiota esiintyjille, mutta jos ohjelmisto on kirkkoon sopivaa, kaikki toivotetaan tervetulleiksi esiintymään kirkkoon, kappelille tai seurakuntatalolle. Tiloista ei peritä vuokraa, mutta toimijat saavat halutessaan myydä ohjelmia tilaisuuksiin, jolloin tilaisuuden esiintyjät maksavat vuokraa esiintymispaikastaan. Kirkossa tai muissa seurakunnan tiloissa järjestettävään konserttiin on kuitenkin aina oltava vapaa pääsy.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Jumalanpalveluksissa ja kirkollisissa toimituksissa on tasokasta musiikkia.	Jokaisessa jumalanpalveluksessa ja kirkossa/kappelissa tapahtuvassa hautaan siunaamisessa sekä vihkitilaisuudessa on kanttori.	Toteutunut
2. Järjestetään joulunajan musiikkitilaisuudet niin, että kaikki pääsevät	Kauneimmat joululaulut -tilaisuudet järjestetään joka kylällä ja kaikissa hoitolai-	Toteutunut. Nuor- gamissa K-Marketin ruokaravintolassa, Karigasniemessä kappelissa, Utsjoella

laulamaan yhdessä.	toksissa sekä yhdessä niiden tahojen kanssa, jotka lauluja toivovat.	kirkossa ja Nuvvukessa Urho ja Irene Guttormin kodissa
--------------------	--	--

Diakonia (241)

Karigasniemellä toimi vuonna 2024 kaksi erillistä ryhmää: Karigasniemi piiri, joka kokoontui kerran kuukaudessa keväällä ja syksyllä. Sekä Yhteinen keittiö, jossa valmistettiin ruokaa yhdessä kerran kuussa. Lisäksi Karigasniemellä oli taideviikonloppu keväällä ja kolme erillistä akryylimaalaus iltaa syksyllä.

Nuorgamissa oli ilosanomapiiri 2x kuukaudessa kevään ja syksyn ajan. Utsjoella kokoonnuttiin perjantaiapuuro aamiaiselle keväällä ja syksyllä ja sen lisäksi oli käsityöpiiri kerran viikossa. Käsityöpiirissä valmistettiin myytäviä tuotteita kirkkotuvilla toimivaan lähetyksen vohvelikahvilaan.

Lokakuussa oli kaikilla kylillä vanhustenviikon tapaaminen yhdessä SámiSosterin kanssa ja joulukuussa ikäihmisten joulupuuro ruokailu sekä järjestettiin yhteistyössä SámiSosterin kanssa.

Yhteisvastuukeräyksen puitteissa järjestettiin toukokuussa kirpputoripäivä Utsjoella ja erilaisissa musiikkitilaisuuksissa myytiin iltapalaa yhteisvastuun hyväksi. Joulumyyjäisiin osallistuttiin niin Utsjoella kuin Karigasniemellä myyden tuotteita Yhteisvastuun hyväksi.

Hävikkiruokajako oli keskiviikkoisin Nuorgamissa ja Utsjoella ja tarvittaessa muun kulkemisen mukaan Karigasniemellä. Taloudellista avustamista tarvitsevien henkilöiden etsimiseksi tehtiin yhteistyötä sosiaalitoimen kanssa.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella:

Diakoniatyön painopisteenä on määritellä ns. palvelutakuu eli päivien määrä, jonka puitteissa keskusteluajan varmuudella saa. Keskusteluavun tarve on viime vuosien aikana lisääntynyt ja seurakuntalaisille koetaan tärkeäksi välittää tieto siitä, missä ajassa keskusteluapua on varmuudella saatavissa. Muuna

kuin diakoniatyöntekijän loma-aikoina keskusteluajan saa viimeistään kolmen päivän kuluttua, useimmiten jopa samalle päivälle.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Ryhmätoiminnassa huomioida kaikki kolme erilaista kylää	Jokaisella kylällä on omanlaisensa diakonian ryhmä ja ryhmien toimintaa kehitetään tarpeen mukaan	Toteutunut
2. Tehdään lisääntvästi kotikäyntityötä	Papin kanssa jaettaviensyntymäpäiväkäyntien lisäksi diakoniatyöntekijä tekee yhden kotikäynnin viikossa. Mahdollisuuksien mukaan useammankin.	Diakoniatyöntekijä on tehnyt kaksi kotikäyntiä viikoittain.
3. Tehdään etsivää diakoniatyötä vähävaraisten perheiden osalta	Diakoniatyö järjestää yhdessä sosiaalitoimen, kunnan ja Kelan kanssa keväällä ja syksyllä kokoontumisen, jossa kootaan yhteistyötä ja koordinoidaan sitä kaikkein vähävaraisimpien perheiden suuntaan	Yhteistyötahoista johtuvista syistä kevään ja syksyn yhteistyö kokoon-tumista ei voitu järjestää.

Ryhmätoiminnan osalta on haasteena ihmisten kulkeminen tilaisuuksiin. Diakoniatyöllä ei ole varaa osallistua ihmisten kuljettamiseen. Kotikäyntityön lisäämisen haasteena on aika- ja työntekijäresurssi. Viikoilla, joilla on muuta toimintaa esim. vanhustenviikko, ei resurssia löydy lähteä kotikäynneille. Utsjoella on myöskin vajetta psykiatrisen sairaanhoitajan palveluissa, joten osa ikäihmisistä siirtyy automaattisesti diakoniatyön keskusteluasiakkaiksi. Tällöin

uudet tai harvakseltaan käytävät kotikäynnit siirtyvät. Diakoniatyöntekijän lomien aikana vain hävikkiruokajako toimii keskeytyksettä.

Sielunhoito (255)

Sielunhoidon tehtävänä on sellaisten kohtaamisten järjestäminen, joilla on erityinen sielunhoidollinen luonne. Utsjoella sielunhoito on pääsääntöisesti kahdenkeskistä luottamuksellista keskustelua. On mahdollista, että valtion Totuus- ja sovintoprosessi sekä kirkon Saamelaiset kirkossa -hanke johtaa lisääntyvään sielunhoidon tarpeeseen. Seurakunta tekee yhteistyötä saamelaisen psykososiaalisen tuen yksikön (Uvja) kanssa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Seurakunta on mukana yhteisissä tapahtumissa Saamelaiset kirkossa -hankkeen ja Uvjan kanssa. Seurakunta tekee yhteistyötä Uvjan kanssa.	Yhteisiä tapahtumia on vähintään kolme.	Saamelaiset kirkossa -hankkeen kanssa yhteisiä tapahtumia viisi, Uvjan kanssa ei toteutuneita tapahtumia.

Lähetys (260)

Lähetystyön osalta seurakunnassa on voimassa olevat nimikkosopimukset kolmen eri kohteen kanssa. Nämä ovat Lähetisyhdistys Kylväjän Mongolian työ (2000 euroa / vuosi), SLEY:n työ Etelä-Sudanissa ja Ugandassa (2000 euroa / vuosi) sekä Suomen ev. lut. Kansanlähetyksen työ Inkerin kirkossa (2000 euroa / vuosi). Utsjoen seurakunnan lähetyksenkannatus muodostuu Lähetysten Vohvelikahvilan tuotoista. Kolmen nimikkokohteen lisäksi tuetaan mahdollisuuksien mukaan kirkon lähetystyötä tai kansainvälistä diakoniaa.

Lähetyskahvilan vapaaehtoiset hoitivat kahvilan työvuorot kokonaisuudessaan kesällä 2024. Kahvilan 40-vuotisjuhlavuotta varten tallennettavien kertomusten kerääminen on aloitettu. Jokaisella koululla käytiin yhden kerran pitämässä kansainvälisyyskasvatus tapahtuma.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Suunnitellaan lähetyskahvilan paistovuorot uudelleenlaisiksi, jotta tarvitaan mahdollisimman vähän työntekijöiden hoitamia paistovuoroja	Työntekijät ovat olleet vain satunnaisesti paistamassa vohvelikahvilassa	Työntekijät tekivät neljä paistovuoroa.
2. Kerätä aineistoa pientä historiikkivihkosta varten	Haastattelut tehtynä kaikkien alkuperäisessä kokoonpanossa olleiden vapaaehtoisten osalta	Kaikki haastattelut on tehty, yhtä lukuunottamatta.
3. Yhteistyö koulujen kanssa lähetystyön sekä kansainvälisen kasvatuksen osalta	Järjestetään kaikilla kouluilla kerran vuoden aikana lähetystyö tai kv-kasvatuksen tilaisuus.	On toteutunut

Varhaiskasvatus (231)

Varhaiskasvatuksen toiminnan keskiössä on ollut perhekerho Utsjoella sekä loppuvuodesta lapsiperheille suunnatut tapahtumat. Perhekerho on alle kouluikäisten lasten ja heidän vanhempiansa yhteinen kohtaamispaikka. Sen keskeistä sisältöä ovat vapaat yhteiset leikit ja keskustelut, kerhoon kuuluu myös

pyhäkouluhetki sekä yhteinen lounas. Perhekerho kokoontui Utsjoella 23 kertaa ja siihen osallistui keskimäärin 11 henkilöä / kokoontuminen.

Vuodelle 2024 asetetut toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Kartoittaa tarvetta ja valmiuksia perhekerho- / pyhäkoulutyölle Karigasniemessä ja Nuorgamissa	Toiminnan tarpeita ja vapaaehtoisia ohjaajia kysely	Kyllä
2. Toteuttaa vähintään kaksi tapahtumaa, jotka on suunnattu lapsiperheille	Tapahtumat järjestetty	Kyllä
3. Yhteisen toiminnan järjestäminen Utsjoen kunnan varhaiskasvatuksen kanssa	Toimintaa järjestetty	Ei

1. Aiheesta on keskusteltu ja toiminnan tarvetta kartoitettu perhekeskukseen pohjoisen alueen verkostoryhmässä sekä joidenkin pienlapsiperheiden vanhempien kanssa. Karigasniemessä ja Nuorgamissa kotivanhempiä on kuitenkin melko vähän, verrattuna esim. Utsjokeen. Tästä syystä sekä henkilöstöressurssien näkökulmasta säännöllistä, perhekerhotyylistä toimintaa ei nähty järkevänä vaihtoehtona. Lisäksi monien pienlapsiperheiden vanhemmat ovat mukana monessa muussa vapaaehtoistehtävässä, joten vapaaehtoistyöntekijän löytäminen tällaiseen olisi todennäköisesti hankalaa. Kuitenkin satunnaista perheille suunnattua toimintaa voisi jatkossa järjestää, mikäli se resurssien puitteissa on mahdollista.

2. Joulukuussa ensimmäisenä adventtina järjestettiin Adventin synttärिताpahtuma, joka oli suunnattu alle kouluikäisille lapsille ja heidän vanhemmille. Tapahtuman tarkoitus oli juhlia lähenevää joulua, Jeesuksen syntymäpäivää, sekä jokaisen lapsen omaa syntymäpäivää. Tapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa olivat isossa roolissa seurakunnan isokset, jotka vastasivat mm. toimintarasteista sekä tarjoiluista. Tapahtumassa oli nuorisotyönohjaajan pitämä opetus siitä mikä merkitys oli Jeesuksen syntymällä tosi ihmiseksi ja tosi Jumalaksi, ja kuinka jokaisen lapsen syntymä ja elämä on tärkeä. Laura Tapiola piti "saamelaisen muskarin", talvi ja joulu aiheisilla lauluilla. Seitsemän isosta oli mukana rastiohjaajina kolmella eri toimintarastilla. Lopuksi oli synttäritarjoilut. Tapahtumassa oli 24 osallistujaa.

Joulukuussa järjestettiin diakoniatyön kanssa yhteistyössä Retki Saariselälle 14.12. Retki oli suunnattu nuorten lisäksi lapsiperheille. Retken tavoitteena oli tukea nuorten ja lapsiperheiden harrastusmahdollisuuksia. Saariselällä olikin mahdollista keilata, lasketella tai hiihtää. Tätä tuettiin maksamalla lapsille rannelippu tai keilarata. Retki oli kokonaisuudessaan maksuton lapsille ja aikuisille retken hinta oli 20€.

3. Toimintaa päiväkotien kanssa ei ole ollut.

Nuorisotyö (236)

Nuortenillat ovat toiminnan keskiössä ja viikoittaisilla nuortenilloilla on iso merkitys nuorille. Vuonna 2024 seurakunta järjesti Karigasniemessä 20 nuorteniltaa, joissa keskimäärin 8 nuorta / ilta. Utsjoella 19 nuorteniltaa, joissa keskimäärin 11 nuorta / ilta. Nuorgamissa 9 nuorteniltaa, joissa keskimäärin 2 nuorta / ilta.

Nuorisotyön osalta on tehty hyvää yhteistyötä Inarin seurakunnan kanssa etenkin isostoiminnassa ja retkien järjestämisessä. Lisäksi yhteisen nuorten vaikuttajaryhmän osalta.

Maata Näkyvissä festarit, on Pohjoismaiden suurin kristillinen nuorten tapahtuma. Tänä vuonna tapahtuma järjestettiin 22.–24.11. Turussa. Utsjoelta matkaan lähdettiin jo 21.11. aamulla ja takaisin oltiin 25.11. aamupäivällä. Retken järjestivät yhdessä Inarin ja Utsjoen seurakunnat. Utsjoelta retkelle osallistui 15 nuorta ja Inarista 4.

Inarin seurakunnan kanssa järjestettiin vuonna 2024 kaksi yhteistä isoskoulutusleiriä nuorisokeskus Vasatokassa. Lisäksi joulukuussa oli Utsjoen seurakunnan oma isoskoulutuspäivä Utsjoella.

Myös alakouluikäisille on järjestetty toimintaa. Nuorgamissa on toiminut alakouluikäisille seurakunnan kerho. Vuonna 2024 kerho kokoontui 23 kertaa ja kerholaisia oli keskimäärin 8 / kerhokerta. Alakouluikäisille suunnattua toimintaa Utsjoella ja Karigasniemessä toteuttaa partiolippukunta Njálát, jonka taustayhteisönä seurakunta toimii. Alakouluikäisille järjestettiin Natiais- ja sekaleiri kesäkuussa 2024. Natiaisleiri on tarkoitettu eskari – 3. luokkalaisille ja Sekaleiri 4.-7. -luokkalaisille. Sekaleirille ilmoittautui osallistujia niin vähän (5) että leiri päätettiin yhdistää Natiaisleiriin ja jatkaa siitä sekaleiri-ikäisille omaa leiriä yhdellä päivällä. Natiaisleirille 3.–5.6. osallistui 12 leiriläistä ja Sekaleirillä 5.–6.6. jatkoi 3 leiriläistä.

Vuodelle 2024 asetetut toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Saada seurakuntaan perustettua nuorten vaikuttajaryhmä tai saada nuoria mukaan seurakuntayhtymän vaikuttajaryhmään	Nuorten vaikuttajaryhmä on perustettu	Ei

2. Nuorisotyön tapahtumien ja viikkotoimintojen tiedotus tehdään suomeksi ja pohjoissaameksi	Tiedotus tapahtunut kaksi-kielisesti	Kyllä
3. Partiolippukunta Njálát toiminnan tukeminen ja nuorisotyönohjaajan tehtävien vähentäminen lippukunnassa		Kyllä
4. Toimitaan yhteistyössä julkisen sektorin ja paikallisten järjestöjen kanssa nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi	Osallistuttu Utsjoen oppilashuoltoryhmän tapaamiseen ja järjestetty yhteistä toimintaa paikallisten toimijoiden kanssa.	Kyllä

1. Varsinaista vaikuttajaryhmää ei ole vielä virallisesti perustettu. Kuitenkin marraskuussa Inarin seurakunnan kanssa pidetyn vaikuttajaryhmä infoilun päätteeksi saimme koottua ryhmän nuoria, jotka ovat halukkaita perustamaan Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän nuorten vaikuttajaryhmän. Ryhmään ilmoittautui kolme nuorta Utsjoen seurakunnasta ja kaksi nuorta Inarin seurakunnasta. Heidän kanssaan on perustettu whatsapp-ryhmä ja etsitään yhteistä aikaa perustamiskokoukselle
2. Tiedotus tapahtuu viikkotoiminnan ja tapahtumien mainoksissa ja somepostauksissa pääsääntöisesti sekä suomeksi että pohjoissaameksi. Retki- ja leirikirjeiden kohdalla näin ei kuitenkaan aina ole. Parannettavaa olisi myös nopeasti tapahtuvissa ilmoituksissa ja keskusteluissa somekanavissa (myös Whatsapp), jotka tapahtuvat yleensä vain suomeksi.

3. Nuorisotyönohjaaja on jättäytynyt pois lippukunnan hallituksen tehtävistä, ja toimii nykyään lippukunnan ohjelmajohtajana, sekä partionjohtajana Utsjoen ja Karigasniemen ryhmissä. Lippukunta vahvistuu jäsenten ja talouden osalta. Viikkotoiminta on säännöllistä ja joihinkin Lapin-Partiopiirin tapahtumiin on osallistuttu. Seurakunnan tuki lippukunnan partiotoiminnalle on ollut merkittävää. Lisätietoja Njálát lippukunnan partiotoiminnasta heidän omassa toimintakertomuksessansa.

Rippikoulu (235)

Utsjoella järjestettiin Saamelainen rippikoulu 2024. Rippikoulu alkoi jo syyskuussa 2023 rippikouluinfoilla ja kutsukirjeiden lähettämällä seurakunnan rippikouluikäluokalle. Rippikouluun ilmoittautui 9 nuorta, joista kaksi oli muun seurakunnan jäseniä ja kolme kirkkoon kuulumattomia. Kaksi kirkkoon kuulumatonta nuorta kastettiin ja liitettiin Utsjoen seurakunnan jäseniksi rippikoulun aikana. Yksi rippikouluun ilmoittautunut keskeytti rippikoulun keväällä ennen rippikoululeiriä. Rippikoulun aloitusviikonloppu järjestettiin Utsjoella 22.–24.3. ja rippikoululeiri 13.–20.6.2024. Rippikoululaiset (8) konfirmoitiin Utsjoella 22.6. ja Karigasniemessä 22.6.

Vuodelle 2024 asetetut toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
1. Järjestää saamelainen rippikoulu, jossa on pohjoissaamenkielinen opetusryhmä, leiririppikouluna kesällä 2024	leiririppikoulu, jossa on pohjoissaamenkielinen opetusryhmä, on järjestetty	Kyllä
2. Rippikoulun käy yli 90% ikäluokasta	yli 90 % ikäluokasta kävi rippikoulun	Ei

3. 1/3 saamelaisen rippikoulun käyneistä osallistuu isoskoulutukseen rippikoulun jälkeen	1/3 rippikoulun käyneistä osallistui isoskoulutukseen	Kyllä
--	---	-------

1. Rippikoulu järjestettiin ja kaikki leirille osallistuneet konfirmoitiin. Rippikoulussa oli vain saamenkielinen opetusryhmä
2. Rippikoulun alkaessa seurakunnan rippikouluikäluokka oli neljä. Näistä neljästä yhtä ei tavoitettu hänen asuessa ilmeisesti Norjan puolella. Seurakunnan jäseniksi kuitenkin kastettiin kaksi nuorta. Joten yhteensä viisi kuudesta 2009 syntyneestä seurakunnan jäsenestä kävi rippikoulun ja konfirmoitiin
3. Kahdeksasta rippikoulun suorittaneesta kolme lähti mukaan isoskoulutukseen.